Svenska Ishockeyförbundet
Elitkurs 2012-06-06

Vad betyder det att ta ansvar och vem skapar en ansvarstagande miljö?

Patrik Klüft

Handledare: Göran Lindblom

Sammanfattning

Efter att ha haft ett smärre huvudbry gällande arbetet och dess syfte men också gett insikten om att lyckas göra det första ”skolarbetet” i vuxen ålder så skapades motivation att ta tag i mig själv.

Min bakgrund är inte som de flesta andra hockey tränare, jag kommer från en vad man normalt sett kallar en individuell idrott, friidrott.

Hur den sen skulle vara mer individuell än hockeyn kan man ifrågasätta just med tanke på att prestationen är på individuell basis oavsett hockey eller friidrott.

Just ansvar har varit något jag hört ganska mycket om genom dessa år jag varit aktiv inom ishockeyn som ledare utan att jag egentligen tagit reda på vad som menas med det.

Utgångspunkten i mitt tänk har varit hur vi med ansvar som ledare och spelare kan få ut maximala potentialen ur både ledare och spelare. I arbetet har min inriktning varit på ledarens ansvar gentemot spelare och spelarens ansvar gentemot sig själv och laget.

Innehållsförteckning

1. Inledning **sid 1**

2. Bakgrund **sid 2**

3. Syfte **sid 2**

4. Metod **sid 3**
4.1 Urval **sid.3**

5. Resultat sid 3

6. Frågeställningarna sid.4
6.1 Intervju 1 sid 4
6.2 Intervju 2 sid 4
6.3 Intervju 3 sid 5
6.4 Intervju 4 sid 5
6.5 Intervju 5 sid 6
6.6 Intervju 6 sid 6

7. Sammanfattning **sid 7**

8. Diskussion **sid 8**

9. Intervjuade ledare **sid 9**

1.Inledning

Att komma från en annan idrott in en ny värld, hockeyn är väldigt spännande och utvecklande för mig som person och för mig som ledare för människor i ett lag.
Något jag reflekterat över är hur man generellt pratar om vilket ansvar en friidrottare tar över sin träning till skillnad på en hockey spelare. Vad är det för ansvar vi pratar om? Är det ansvar över träningen eller pratar vi om ett ansvar i förberedelser och prestation inför och under träning och tävling?

Min personliga känsla är att just när det kommer till förberedelser och att vara ett med idrotten så brister det på väldigt många håll. Det kan tas upp exempel på något så enkelt som att när spelare bokar in saker, där märker du direkt om det är idrotten som styr schemat eller om det annat som styr och idrotten får stå tillbaka eller tryckas in i schemat. Nu har inte jag erfarenhet av den yttersta eliten inom hockeyn alls mer än dialog med vissa och där ser jag självklart en skillnad i attityd.

Jag vill påpeka att det jag menar handlar inte om att stänga in sig i ett rum med bena i högläge och bara ladda eller tänka på nästa träning eller tävling.

Vad det handlar om är att hitta sin väg till maximal utveckling och förutsättningar för att nå sin maximala potential. Grunderna vet alla, du måste sova, äta och prestera varje dag och helst två gånger per dag för att nå drömmar, men vet alla hur de ska komma fram till det? Den frågan intresserar mig mycket. Detta handlar heller inte om att tala om att det krävs 10,000 timmar av blod svett och tårar utan det är vår förbannade skyldighet som ledare att lära ut och föra dialog om vad som krävs och ihop med den aktive skapa dennes personliga facit för att nå maximal potential.

Något som också ligger till grund är just vilket ansvar ledaren har för den aktives utveckling och sättet att se på den aktive i ett lag.
Att se en hockeyspelare för någonting annat än en individ i ett lag är väl knappast något som det behöver diskuteras om men att sen hitta just den enskilde aktives väg till framgång är kanske något vi bör diskutera mer med mottot att få ut den maximala potentialen i varje individ.

Bakgrund

Vad betyder det att ta ansvar och vad menar vi med ordet ansvar och vad vill vi ha ut med ansvar?

Vem äger lärandet är en intressant punkt, är det något som ska komma från den aktive eller ligger det hos ledaren?

Jag ville ta reda på hur tankar går och hur man vill att det ska vara. Jag är helt med på linjen att bredda ledarstaben och skapa sitt special område istället för att en headcoach ska vara halvbra på allt.

Precis som spelarna på isen har sin karaktär så gäller även det ledarstaben för att få ut full potential ur sig som ledare och då även maximalt av individerna i laget.

3. Syfte

Syftet att tydlig göra hur vi jobbar med ansvar, hur ser det ut idag och hur vill vi att det ska se ut för att bli bäst och få bäst utveckling på äldre som yngre spelare.

4. Metod

Jag bestämde mig för att ringa runt till ledare på nivåer Tre Kronor, Elitserien, Utomlands, Allsvenskan, och ledare som slutat.

Jag tog reda på telefonnummer eller mailadress och bokade sen upp en tid för telefon samtal.

För att hitta rätt i frågorna så bestämde jag mig för att inte ge frågorna i förhand utan vi pratade fritt om ämnet i samtalet där jag bakade in de frågeställningar jag ville ha svar på.

Jag valde metoden för att jag upplever att ämnet är brett, jag tyckte då att jag fick bättre svar genom att styra samtalet.

4.1 Urval

Bestämde mig för att genomföra 6-7 intervjuer med tränare på olika nivå och med olika erfarenheter oavsett vilken av nivåerna.

Jag presenterar 6 av intervjuerna i arbetet, den sjunde ville vara anonym.

Jag började fundera på intervju objekt där jag trodde att jag skulle få ut den bredaste bilden av mitt syfte.

5. Resultat

Ämnet var svårt att precisera just för att ordet ansvar är fyllt med olika delar och tankar beroende på syfte. Resultatet av intervjuerna är jag dock nöjd med även om det blev en del utsvävningar under samtalen men det var också utsvävningarna som gav mig insikten om att vi måste vara noggranna med vad vi menar med ansvar.

6. Frågeställningarna

1, Är det träningen den aktive inte tar ansvar över?

2, Är det förberedelser före, under och efter träning/tävling den aktive inte tar ansvar för?

3, Hur bör ansvaret se ut för maximal utveckling på den aktive?

6.1
Intervju 1

1. När väl spelare är på plats och tränar så är ansvaret över träningen bra.

2. Tränarna ansvarar för utbildning men här finns det helt klart brister. Tränare som skyller på att spelare inte tar ansvar visar mer upp en bild hur de själva är.

3. Delat ansvar, spelare och tränare. Vad kräver jag som tränare och hur ser spelare på det. Bra dialog med spelare där vi gemensamt skapar förhållningssätt. Personlig coaching.

6.2
Intervju 2

1. Mycket varierat men beror mycket på person till person.

2. Spektrat här är väldigt varierat också men det finns bra exempel där spelare har med sig egna matlådor, har bra förberedelser och där insatsen alltid är 100% i den denne gör men där finns de som är nöjda med lite mindre.

3. Skapa ett klimat där 100% utifrån dagens förutsättningar är en grundsten. Låt målbilden vara drivande och grunden i det som ska vara. I samtalet togs det även upp att spelaren ska äga sin egen karriär vilket betyder att spelaren ska hitta sitt sätt och göra det fullt ut varje dag. Vi pratade även om att vi gemensamt ska skapa individens facit. Vi som ledare måste höja kravbilden men det hänger också ihop med vilket ledarutvecklings tänk klubbarna har.

6.3
Intervju 3

1. Det är snarare så att det är tränaren som inte tar ansvar över helheten.

2. Kan bli bättre men på det stora hela är det ganska ok. Släpper mycket frihet utifrån det individuella tänket. Visa spelarna förtroende.

3. Genom att skapa ett balanserat förhållande mellan tränare och spelare så hittar vi dialogen där vi gemensamt hittar rätt väg och skapar förståelse och kunskap. För mig som tränare är det viktigt att skapa förutsättningarna.

6.4
Intervju 4

1. Du som aktiv har 100% ansvar över dig själv, det är din största uppgift.

2. Genom att ha en bra dialog och skapa en förståelse om vad som krävs så hittar vi rätt väg där också vilja att vilja förstå skapar ansvar. Avkall på vissa saker är ett måste och att orka vara noggrann hela tiden utifrån tesen SM-Guld.

3. Ha en bra dialog i grupp och med individ för att skapa tillit. Prata om konsekvenserna för att skapa förståelse om varför. Fundamentet som grupp är att bestämma sig vart vi ska.

6.5
Intervju 5

1. Den som säger så borde börja med att rannsaka sig själv som ledare och arbetssätt.

2. Skapa dialogen för att hitta rätta vägen för varje enskild individ, individens behov och lärande står till grund.

3. En viktig del är hur vi se på våra spelare, att ändra benämning till idrottsman skapar förståelse och skapar ansvar. Grunden är att ha en dialog för att hitta den optimala vägen för varje enskild idrottsman.
   I en grupp så är det väldigt olika, du har en del som ”klarar” sig själva mer medans du har en del där du som ledare behöver jobba tightare med för att skapa ett bättre ansvarstagande och förståelse över sig själv som idrottsman.
   När laget vinner så hyllas oftast kollektivet även om det kanske var 3-4 idrottsmän som ”vann” matchen medans man som ledare kan hänga ut en enskild idrottare vid förlust. Se mer till individen vid vinst eller förlust.

6.6
Intervju 6

1. Väldigt olika men mycket från person till person.

2. Det är bra men ibland tryter orken att ha tålamod vilket sedan leder till nedåtgång spelmässigt. Detta varierar ju såklart utifrån hur spelaren är som person men ett par viktiga delar är att ge feeback, uppmärksamhet och engagemang för att skapa energi till att ta ansvar. Erfarenhet vid t.ex utlåning av spelare har varit att spelaren fått en dipp just på grund av ett sämre engagemang i nya klubben. Alla vet inte vad som krävs därför är det väldigt viktigt att du ledare skapar ett klimat med förutsättningar.

3. Grunden är att skapa en miljö där det alltid ska vara kul. Jobba genom dialog fram målsättningar för spelaren i t.ex punkt form som spelaren har ansvar över att leva varje dag men där du som tränare har som uppgift att hålla spelaren på rätt spår. Ansvaret som ledare är att ge beröm och engagemang och ha bra dialog vilket i sin tur leder till ett bättre ansvarstagande. Det ligger hos oss ledare att skapa en ansvarskultur.

7. Sammanfattning

Efter att ha haft väldigt intressanta dialoger med dessa 6 ledare där vi under samtalen svävade iväg rejält och hittade väldigt ideala vägar och tankar på hur den optimala miljön och arbetssätt borde vara. Vi hamnade i frågan om vad ledaren har för ansvar i detta, vi var ganska kritiska utifrån perspektivet individuellt fokus. Vikten av hur vi ser på den aktive och sättet det generellt arbetas mot att få ut max av varje spelare, inte bara topp femmorna. I min analys så ser jag att ledarskapet måste utvecklas med att skapa en dialog om hur var och en av spelarna måste få sitt sätt. Varje spelare ska få möjligheten att hitta sitt facit för att hitta sig själv och därigenom leverera sitt maximala.

Vi som ledare ansvarar för dialogen som är återkommande i ämnet men spelaren har det högst personliga ansvaret över sitt sätt och i detta så ansvarar vi ledare för att spelaren håller sig inom ramarna som ledare och spelare satt upp. Samtal och check om detta sker hela tiden men detta är någonting som snart blir en rutin.

Detta kan vara lite och jämföra med hur jag själv gjorde med mina tävlingsrutiner. Jag var en ganska trögstartad person inte för att jag ville utan efter lite snack och analys så kom vi fram till jag inte var redo fysiskt och leverera max direkt på grund av dålig uppvärmning. Vi vässade till dessa bitar och arbetade in rutiner som jag var högst delaktig i och skapade en kontinuitet vilket sen gav resultat om till exempel att jag inte behövde göra uppvärmningshopp inför tävlingar utan kunde gå direkt in i tävlingen fullt redo och maxprestera.

Jag är helt inne på att laget ska träna ihop så mycket som möjligt men det är ju inte sagt att samtliga pass behöver ha samma innehåll bara för att man är på samma plats och tränar.

Vi i svensk hockey behöver höja ribban i vårt arbete, kanske framför allt på senior nivå. Vi behöver öka samarbetet med våra spelare men också höja mängden träning på våra individer.
Ambitionen och målsättningen ska vara att vi enkelt ska säga att vi är topp 3 i världen nivå mässigt på vår högsta liga.

8. Diskussion

1. Hur arbetar vi som ledare med en ansvarstagande miljö?

   - Dialogen med spelaren är grunden men en annan viktig faktor är att samtliga ledare inser vikten av sitt arbetsområde med ett seriöst tänk. Inte ok med näst bäst vikta damasker eller bara lite trasiga träningströjor. Vilka signaler sänder vi som ledare ut.

2. Hur är din dialog med dina spelare?

   - Detta är nyckeln till framgång, skapa varje spelares facit för maximal utveckling.

3. Var ligger ditt ansvar i utvecklingen av lagets spelare?

   - I dialogen och drivet mot den gemensamt uppsatta målbilden.

4. Intressant nyckel för att bli världens 3:e bästa liga?

   - Detta är en kombination där vi måste titta på träningsmängd, träningsinnehåll och sättet vi tränar.

9. Intervjuade ledare

Pär Mårts
Tre Kronor

Stephan Lundh
Dunaújváros AC

Tommy Jonsson
Brynäs IF

Fredrik Söderström
IK Oskarshamn

Stefan Persson
AIK Hockey

Pär Pettersson
Mental rådgivare Tre Kronor, Småkronorna och dr. i psykologi